

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-135/18-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Mirjane Juričić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i Blanše Turić, članova vijeća te sudske savjetnice Matee Miloloža, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojeg zastupa [REDACTED]

[REDACTED] protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije, Rijeka, Nikole Tesle 9/X, kojeg zastupa [REDACTED]

[REDACTED] radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 11. ožujka 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja za poništenje rješenja tuženika, KLASA: UP/I-344-03/17-11/2343, URBROJ: 376-10-18-14 od 1. ožujka 2019.

II. Nalaže se tužitelju Hrvatskom Telekomu d.d. iz Zagreba da zainteresiranoj osobi Županijskoj upravi za ceste Primorsko-goranske županije naknadi troškove spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 60 dana od dana primitka ove presude, dok se sa preostalim dijelom zahtjev zainteresirane osobe odbija.

III. Ova presuda će se objaviti u Narodnim novinama.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d. iz Zagreba, Roberta Frangeša Mihanovića 9, infrastrukturni operator za električnu komunikacijsku infrastrukturu izgrađenu na nekretninama potanko navedenim u točki I. osporenog rješenja, a koje su javne ceste vlasništvu Republike Hrvatske pod upravljanjem Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije.

Točkom II. izreke osporenog rješenja utvrđeno je da električnu komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu iz točke I. čine trase kabelske kanalizacije te trase električnih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih električnih komunikacijskih vodova što je ukupno $774.767,84 \text{ m}^2$.

Točkom III. izreke rješenja utvrđuje se da visina naknade za pravo puta za nekretnine iz točke I. koju je Hrvatski Telekom d.d. obvezan plaćati Županijskoj upravi za ceste Primorsko-goranske županije iznosi 2.125.500,99 kn godišnje, počevši od 15. prosinca 2017. Naknadu za pravo puta za prvu godinu je potrebno platiti u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja s time da se naknada umanjuje za iznos koji je u 2017. godini plaćen Županijskoj

upravi za ceste Primorsko-goranske županije temeljem ugovora broj: F4.1-510/2013 od 17. prosinca 2013. i Aneksa 1. tog ugovora od 21. prosinca 2015. godine.

Tužitelj osporeno rješenje pobjija zbog bitne povrede pravila postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. U tužbi navodi u bitnom da je dana 15. prosinca 2017. godine Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije podnijela zahtjev tuženiku za utvrđivanje tužitelja kao infrastrukturnog operatora na nekretninama koje su u vlasništvu ili kojima upravlja Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije i na kojima tužitelj ima položenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI). Navodi da su između tužitelja i Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije odnosi vezani uz korištenje nekretnina u svrhu polaganja EKI-a utvrđeni ugovorom od 17. prosinca 2013. te aneksom 1. tog ugovora od 21. prosinca 2015. temeljem kojih se tužitelj koristi tim cestovnim zemljištem i uredno za to plaća naknadu. Radi toga smatra da nije bilo mesta pokretanju postupka i donošenju osporenog rješenja. Također prigovora da Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije nije u zemljišnim knjigama upisana kao vlasnik/korisnik svih čestica obuhvaćenih osporenim rješenjem iz čega zaključuje da se ne bi radilo o javnoj cesti kao javnom dobru u općoj uporabi i neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske s pravom upravljanja Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije.

Smatra također da je tuženik pogrešno zaključio da je ugovor sklopljen između njega i Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije prestao otkazom pa da ne bi proizvodio pravne učinke te je time pogrešno odlučio o prethodnom pitanju o čemu opširno teoretičira u tužbi.

Predlaže Sudu da uvaži tužbu, poništi osporeno rješenje tuženika i utvrdi da su ugovor broj: F4.1-520/13 od 17. prosinca 2013. i aneks 1. tom ugovoru iz 2015. na snazi, podredno da prekine postupak dok nadležni trgovački sud ne odluči o tom prethodnom pitanju. Ujedno predlaže odgodu izvršenja točke III. izreke rješenja te sklapanje nagodbe radi mirnog rješenja sporu.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da pogrešno smatra tužitelj da tuženik nije imao osnove za priznavanje naknade za pravo puta na javnim cestama u vlasništvu Republike Hrvatske budući da je i sud u svojim presudama zauzeo stajalište da se u odnosu na nerazvrstane ceste odredba članka 101. Zakona o cestama odnosi na građenje infrastrukturnih objekata, a ne na pravo puta i pravo na naknadu za EKI.

Tuženik u odgovoru na tužbu osporava osnovanost tužbenih navoda iz razloga navedenih u osporenom rješenju koje u bitnom ponavlja.

Predlaže Sudu da odbije tužbeni zahtjev i prijedlog za odgodu izvršenja.

Zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije (dalje: ŽUC PGŽ) u opširnom odgovoru na tužbu osporava osnovanost tužbenih navoda iz razloga navedenih u osporenom rješenju smatrujući ga u cijelosti zakonitim.

Predlaže Sudu da odbije tužbeni zahtjev i prijedlog za odgodu izvršenja uz naknadu troškova za sastav odgovora na tužbu od 26.568,75 kn.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Odredbom članka 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14. i 72/17. - dalje: ZEK) uređeno je korištenje općeg dobra i nekretnina drugih na temelju prava puta. Stavkom 1. i 2. toga članka Zakona propisano da se smatra da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovog Zakona, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta: da

posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika, da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja, u kojem slučaju tuženik izdaje potvrdu o pravu puta u skladu s Pravilnikom iz članka 29. stavka 1. toga Zakona.

Prema stavku 4. citiranog članka ZEK-a operator je obvezan plaćati upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine naknadu za pravo puta, a upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine obvezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti ostvarivanje prava puta. Odredbom stavka 6. citiranog članka ZEK-a propisano je da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred Agencijom pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta.

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je zainteresirana osoba, u smislu navedene odredbe članka 28. stavka 6. ZEK-a, ponijela zahtjev koji je tuženik zaprimio 15. prosinca 2017. godine. U tijeku postupka zainteresirana osoba je tuženiku dostavila Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama sklopljen sa tužiteljem 17. prosinca 2013. godine, Aneks 1. tom Ugovoru od 21. prosinca 2015., te izjavu o otkazu navedenog Ugovora i Anekса od 5. veljače 2018. godine, a koji je tužitelj zaprimio 7. veljače 2018. godine.

Prema odredbi članka 5. stavka 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta („Narodne novine“, 152/11., 151/14. i 95/17.) HAKOM će za razdoblje od zaprimanja zahtjeva rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1., te visinu godišnje naknade za pravo puta.

Tužitelj smatra da nije u obvezi plaćati naknadu za pravo puta utvrđenu osporenim rješenjem iz razloga jer sa zainteresiranom osobom ima sklopljen ugovor o osnivanju prava služnosti kojim su stranke regulirale predmetnu naknadu mimo instituta prava puta u smislu naprijed navedene odredbe članka 28. stavka 6. ZEK-a. Također smatra da se predmetni Ugovor i Aneks 1. tom Ugovoru nije mogao otkazati jednostranom izjavom o otkazu ugovora zbog čega u ovom postupku treba utvrditi valjanost toga otkaza ili prekinuti postupak do odluke nadležnog trgovackog suda o tom pitanju kao prethodnom pitanju.

Međutim, u konkretnom slučaju radi se o postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine u kojem postupku se utvrđuje i obveza infrastrukturnom operatoru na plaćanje naknade za pravo puta, a ne o postupku kakvog ima u vidu odredba članka 8. stavka 4. Pravilnika, prema kojoj obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine, dakle, postojanje ugovora jest uvjet za prestanak obveze plaćanja utvrđene naknade za pravo puta o čemu se ovdje ne radi.

Prema ocjeni ovog Suda u postupku utvrđivanja obveze plaćanja naknade za pravo puta u okolnostima konkretnog slučaja izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravu puta u ovom postupku. Stoga nije osnovan navod tužitelja kako je tuženik pogrešno zaključio da ugovor o služnosti više ne proizvodi pravne učinke, budući da spisu predmeta prileži dokaz o otkazu navedenog Ugovora i Anekса 1. tom Ugovoru.

Nadalje tuženik u ovom postupku osporava zainteresiranoj osobi pravo na podnošenje zahtjeva iz članka 28. stavka 6. ZEK-a jer se sukladno navedenoj odredbi kao ovlaštenik

naknade za pravo puta može pojaviti samo vlasnik nekretnine ili upravitelj općeg dobra koji to svoje svojstvo može dokazati na temelju ovjerenih izvadaka iz zemljišnih knjiga iz kojih je vidljiv takav upis. Sukladno navedenom tuženik smatra da je infrastrukturni operator obvezan plaćati naknadu za pravo puta isključivo vlasniku nekretnine ili upravitelju općeg dobra te da zainteresirana osoba nije upravitelj općeg dobra jer prema važećim propisima javne ceste nisu opće dobro, a također nije niti vlasnik nekretnina za koje potražuje naknadu. Također tuženik smatra kako Zakon o cestama propisuje postupak i način uređenja prava i obveza između Republike Hrvatske kao vlasnika javnih cesta i vlasnika infrastrukturnih i drugih građevina izgrađenih na takvom zemljištu i to na način da ti odnosi mogu biti uređeni ili ugovaranjem prava služnosti ili prava građenja. Iz odredaba Zakona o cestama, prema prigovoru tužitelja, slijedi kako je Županijska uprava za ceste u odnosu na javne ceste ovlaštena isključivo na sklanjanje ugovora o osnivanju prava služnosti ili prava građenja te se uopće nema pravo obraćati HAKOM-u sa zahtjevom za utvrđivanje visine naknade za pravo puta nego takav zahtjev može podnijeti samo vlasnik javnih cesta, a to je Republika Hrvatska.

Prema odredbi članka 3. Zakona o cestama („Narodne novine“ 84/11., 22/13., 54/13., 148/13. i 92/14. – dalje: ZC) javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, a u zemljišne knjige se upisuju na temelju pravomoćne uporabne dozvole kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis Hrvatskih autocesta d.o.o. kao pravne osobe ovlaštene za upravljanje autocestama, Hrvatskih cesta d.o.o. kao pravne osobe ovlaštene za upravljanje državnim cestama i Županijske uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene za upravljanje županijskim i lokalnim cestama. Stavkom 3. istoga članka Zakona propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme. Imajući u vidu da se u ovom postupku radi o utvrđivanju prava puta koje pravo proizlazi iz odredbi članka 28. i 29. ZEK-a, a koje pravo pripada onom infrastrukturnom operatoru koji je izgradio elektroničku infrastrukturu na nekretninama iz članka 27. ZEK-a, nesporno proizlazi da je zainteresirana osoba u ovom postupku kao vlasnik i upravitelj općeg dobra u javnoj upotrebi sukladno Zakonu o cestama kao posebnom zakonu ovlaštena podnijeti zahtjev tuženiku. S tim u vezi valja podsjetiti tužitelja da je upravo sa zainteresiranom osobom zaključio broj: F.41-510/2013 od 17. prosinca 2013. i Aneks 1. tom Ugovoru kojom prigodom nije osporavao ovlaštenje zainteresirane osobe.

Nadalje tužitelj u tužbi prigovara da činjenično stanje nije pravilno i u potpunosti utvrđeno jer da sve nekretnine odnosno čestice navedene u točki I. osporenog rješenja nisu u vlasništvu zainteresirane osobe.

Niti taj prigovor nije osnovan. Naime, prema podacima spisa predmeta proizlazi da su predmetne čestice na kojima se nalazi izgrađena infrastruktura EKI dostavljene od strane samog tužitelja, a koje je potvrdila i zainteresirana osoba.

Što se tiče prigovora tužitelja da zainteresirana osoba ili Republika Hrvatska nije na svim tim česticama upisana u zemljišne knjige valja reći da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja vlasništva na nekretninama kako je to naveo i sam tuženik u obrazloženju osporenog rješenja pravilno se pozvavši na već postojeću praksu ovog Suda.

Slijedom navedenog, trebalo je na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima presudi kao pod točkom I. izreke.

Odluka o naknadi troškova spora (točka II. izreke presude) donesena je na temelju odredbe članka 79. stavka 4. Zakona o upravnim sporovima te na temelju Tarifnog broja 23. točke 1. i Tarifnog broja 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15.) tako da je zainteresiranoj osobi u

trošak spora priznat trošak zastupanja po odvjetniku za sastav odgovora na tužbu uvećan za PDV u ukupnom iznosu od 3.125,00 kn, dok je sa preostalim iznosom zainteresirana osoba odbijena.

Odluka o objavi presude (točka III. izreke) utemeljena je na odredbi članka 14. stavka 8. ZEK-a.

U Zagrebu, 11. ožujka 2020.

Predsjednica vijeća:
mr. sc. Mirjana Juričić, v.r.

Za točnost otpravka - ovlašteni službenik

